

- 2. lpp. Guntis Pirvits pārstāv cilvēku intereses.
- 3. lpp. Dundagas mācītājmuiža...
Skaista bilde pirms 100 gadiem!
- 3. lpp. Marts: mīlestības trakums,
vēss aprēķins un dzīvība dabā.
- 4. lpp. Līvija Vilmane–Pāvele:
«Darba cilvēki bijām un palikām».
- 6. lpp. Kukaiņi, kukaiņu draugi
un kukaiņu draugu draugi.
- 6. lpp. Hokeja draudzība un kaislības.

Redaktora vārdi

Cik pušu medaļai?

Sešpadsmitais marts nav tikai nepārkausēta pagātne un tiešs sadalījums frontes divās pusēs: 15. un 19. divīzija vienos ierakumos, tie, kas tagad svin 9. maiju, otros. Jautājumu ir krietni vairāk.

Vispirms, paši cīnītāji taču neietilpst vienotā jēdzienā *leģionāri*. Bija tie, kas aizgāja patiesi brīvprātīgi, un tie, kas nevēlējās, bet nokļuva frontē. Tie, kas karot aizsūtīja cūku. Tie, kas dezertēja un pārlaida karu kūtsaugšā. Tie, kas bija kurelieši. Tie, kas rubenieši. Tie, kas krita. Kas palika mežos. Kas nokļuva rietumos. Kas — *gulagā*. Kas...

Un lielās valdīšanas svaidīšanās katru pavasari. Un — cik par to runāts ģimenēs un skolās, un galvenais — kā? Varbūt taisnība Knutam Skujeniekam, kas ierosina visus sēru datumus apkopot vienā piemiņas dienā?

Bet mani vairāk par vēstures traģiskajām norisēm sāpina medaļas mūsdienu puse, redzot, ka sirmajam karavīram daudz sāpīgākas ir nevis senās morālās un, iespējams, fiziskās rētas, bet gan tagad viņa valstī notiekošās nejēdzības! Kad pār lūpām nāk vārdi, kurus nav pieņemts atkārtot...

Alnis Auziņš

Pasaules ūdens dienā

Skaistajā 20. III priekšpusdienā pie Vaides dīķa pulcējās pārgājiena *Ciemos pie Vecročupes bebra* dalībnieki.

Diena kā radīta pastaigai. Divdesmit dalībnieku pulkā lielākoties bija Dundagas novada iedzīvotāji, arī Latvijas Universitātes bioloģijas studenti, kas nedēļas nogali pavadīja Kolkas prakses bāzē. Pārgājiena gids zoologs Vilnis Skuja ir tik erudīts dabas pētnieks, ka jaunajiem ir, ko pamācīties.

Vilnis pirms došanās ceļā rādīja bebra galvaskausu ar zobiem, lai izskaidrotu, kā darbojas šī dzīvnieka galvenais darbarīks. Pārgājiens izvērtās divdaļīgs. Pirmās daļas maršruts veda pa vēl biezo ledu uz Vaides dīķa rietumkrastu, jo vietējais iedzīvotājs un tūrisma uzņēmējs Ivars Hausmanis tur bija manījis svaigus bebra grauzumus. Redzējām, ka tad, kad ziemas gardums bērzs ir apēsts, bebrs ķeras klāt priedei, vēl arvien smādējot melnalksni. Viļņa izsmeļošajā stāstījumā bija ļoti daudz informācijas par visām bebra dzīves pusēm — gan ģimenes dzīvi, gan tā fizioloģijas īpatnībām, gan dzīves grūtībām. Izrādās, ka viena bebru ģimene jeb bebru māte un bebrs tēvs turas kopā visu mūžu, taču bērni ģimenē dzīvo tikai divus gadus, jo jādod vieta mazākajiem brā-

ļiem un māsām. Bebru ģimene ir spiesta laiku pa laikam pārvākties, pametot iekopto mājvietu, jo tuvumā esošie augi (gan zālaugi, gan kokaugi) ir apēsti. Pārgājiena dalībnieki, nonākot pie svaigas ieejas bebru mājā, varēja lielo grauzēju saost, aptaustīt rūpīgi nomizotos bērzu zarus, ielikt savu plaukstu bebra pēdas nospiedumā.

Pa ceļam satikām zaļu vairogbakti. Par to mums pastāstīja klātesošais entomologs Kristaps Vilks.

Pārgājiena otrā daļa notika Vecročupes krastos, kurus klāj veci, bioloģiski vērtīgi priežu meži. Upes straumi vairs neklāja ledus, tāpēc varēja no ūdens izvilkāt dažu labu ūdenī dzīvojošu bezmugurkaulnieku un demonstrēt klātesošajiem. Gan Vilnis, gan Kristaps vērta uzmanību uz jauna un veca priežu meža atšķirībām. Šī bija viena no vietām, kuru ornitologs Māris Strazds *Slīteres Nacionālā Parka Ziņu* jaunākajā numurā nosaucis par «slīpētu dimantu».

Andra Ratkeviča, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas speciāliste

• Šo bebru ceļotāji gan nesastapa...

Viļņa Skujas foto

Paziņojums sabiedrības līdzdalībai

Dundagas novada pašvaldība uzsāk attīstības plānošanu — Dundagas novada attīstības programmas sagatavošanu.

Attīstības plānošanas mērķis ir izstrādāt vienotu teritorijas attīstības programmu visai novada teritorijai, uzlabojot Dundagas novada iedzīvotāju dzīves kvalitāti, veidojot līdzsvarotu novada teritorijas attīstību, sekmējot tā ekonomisko izaugsmi, sociālo stabilitāti un vides kvalitāti.

Sabiedrības iespējas līdzdarboties

Aicinām visus novada uzņēmējus, izglītības, veselības, sociālās aprūpes, infrastruktūras, vides aizsardzības un novada nevalstisko organizāciju pārstāvjus, kā arī citus interesentus iesaistīties attīstības programmas darba grupās, lai vienotos par turpmākās attīstības galvenajiem virzieniem un veicamajiem darbiem jūsu pārstāvētajās jomās.

Aicinām pieteikties līdzdalībai konkrētā darba grupā līdz 10.04.2011., iesniedzot rakstisku vai elektronisku pieteikumu e-pastā ilze.steine@dundaga.lv ar nosaukumu *Dalība darba grupā*, vai Dundagas novada domē, kancelejā, Pils ielā 5-1, Dundagā, LV-3270, vai Kolkas pagasta pārvaldē pie pārvaldes vadītāja, Brigās, Kolkā, LV-3275, norādot vārdu, uzvārdu, adresi, tālruni un e-pastu un vēlamās darba grupas.

Darba grupas

Kultūrvide, Izglītība un sports, Sociālā un veselības aprūpe, Ekonomika un uzņēmējdarbība, Tehniskā un sociālā infrastruktūra, Pārvaldība un sabiedriskās attiecības, Dabas vide un aktīvā atpūta.

Precizētu informāciju par sabiedrības līdzdalības iespējām ievietos Dundagas pašvaldības interneta vietnē www.dundaga.lv sadaļā *Sabiedrības līdzdalība* un nosūtīs uz sabiedrības pārstāvja norādīto e-pastu vai telefonu.

Par sabiedrības līdzdalību atbildīgā amatpersona Ilze Šteine, tālrunis 63237856, e-pasts ilze.steine@dundaga.lv

Grāmatas atvēršanas svētkos

24. III vakarā Talsu tautas namā skaisti atklāja dundadznieces Lailas Pabēzas pirmo dzejoļu grāmatu *Kurpes puķēs*. Sarīkojumā piedalījās bijušā Talsu rajona literāti, arī dzejniece Maija Laukmane, un citi interesenti. Grāmatas atvēršanas svētkus kuplināja folkloras kopa *Urdze*.

Interviju ar Lailu par dzīvi un dzeju lasiet nākamajā *Dundadzniekā*!

Diāna Siliņa

Dundagā

31. III plkst. 16.00 pils mazajā zālē lekcija *Ieskats Kubalu skolas sētas vēsturē (1838-1940)*. Lektors — muzeja vadītājs Ivars Abajs.

2. IV plkst. 13.00 jauno izpildītāju konkurss *Dundagas cālis 2011*, plkst. 15.00 *Dundagas gailis 2011*.

3. IV izrāde *Tā precas vecpuiši* — komēdija pēc Antona Čehova lugu *Bildinājums* un *Lācis* motīviem.

6. IV plkst. 10.00 pils zālē Nodarbinātības valsts aģentūras Talsu filiāles seminārs *NVA pakalpojumi un iespējas bezdarbniekiem un darba devējiem*.

16. IV Dundagas deļotāji piedalās deju kolektīvu skatē Pastendes tautas namā.

21. IV plkst. 11.00 Lieldienas invalīdiem.

24. IV Lieldienu pasākums — labā laikā parkā.

Dundagas novada Dome ir sākusī izplatīt iedzīvotāju aptaujas anketas, lai uzzinātu un apkopotu iedzīvotāju vērtējumu par pašvaldībā pieejamiem pakalpojumiem un tā iegūtu plašāku informāciju novada attīstības programmas izstrādei.

Top arī cita — vietējo uzņēmēju aptaujas anketa.

Dome aicina iedzīvotājus un vietējos uzņēmējus aktīvi piedalīties anketu aizpildīšanā!

Trīspadsmīt krēsli

«Mēs pārstāvam cilvēku intereses»

Virsraksta citāts ņemts no sarunas. Savukārt pašus tautas kalpus šoreiz pārstāv novada domes priekšsēdētāja vietnieks Guntis Pivits, Attīstības un plānošanas komitejas un Finanšu komitejas deputāts.

— Kas tevi mudinājis izšķirties par labu pašvaldības deputāta darbam?

— Jā, esmu kandidējis un arī pildījis deputāta pienākumus vairākkārt. Pirmoreiz mani aicināja Gunārs Laicāns. Toreiz stipri šaubījos, tomēr piekritu. Pirms pēdējām vēlēšanām dažādu apsvērumu dēļ veidojām savu sarakstu.

— Dažus konkrētus apsvērumus gribētos dzirdēt! Vai tas nozīmē, ka savā programmā gribējāt iekļaut kaut ko ļoti būtisku, kā nebija citiem? Ko tieši?

— Gribējām uzsvērt uzņēmējdarbības nozīmi. Nebija arī īstas pārliecības, ko virzīt par domes priekšsēdētāju. Lai gan galu galā visu nosaka vēlētāji.

Apzinos, ka deputāti diezgan daudz var ietekmēt. Kaut vai ceļu vai elektroapgādes jautājumu. Tiešajā darbā ar to saskaros ik dienu. Pienāimniekiem ir jaunas iekārtas, bet elektrības padeves traucējumi tās bojā, apgrūtina darbu. Tāpat sliktie ceļi. Un nepietiekamais interneta pārklājums. Arī mobilie sakari visur nav vienādi labi. Iespējams, jārunā ar attiecīgiem operatoriem, jābūvē tornis. Kaut kas būtu jādoma. Ja izdotos atrisināt kaut vienu no šiem jautājumiem, tas būtu daudz. Tāpēc arī izšķiros par šo nebūt ne vieglo darbu.

— Vai iepriekšējā pieredze teica, ka var ietekmēt?

— Vismaz var mēģināt... Pirmoreiz sēžot deputātu krēslā, tiešām klājās ļoti grūti nezināšanas dēļ. Jautājumi ir ļoti sarežģīti, bieži vien nesaprotami, un krietni jālauza galva, lai tiktu skaidrībā. Kad bija aktuāla novadu izveide, tad bija jautājums, vai veidot visu Talsu rajonu kā vienu lielu novadu. Tad es ierosināju runāt ar pagasta iedzīvotājiem, lai izdibinātu sabiedrības viedokli. Vēlāk gan manu domu pārtvēra citi. Mums, deputātiem, vienmēr jāatceras, ka pārstāvam iedzīvotāju intereses.

— Tev tagad ir gana liela politiska pieredze un iespēja salīdzināt darbu dažādos saaukumos. Vai ir kādas būtiskas atšķirības, kā pieņēma svarīgus politiskos lēmumus agrāk un kā to dara tagad?

— Agrāk tas bija vienkāršāk. Spējām būt vienotāki. Pašlaik esam nedaudz sašķēlušies.

— Kas deputātu darbā visvairāk traucē?

— Sarežģīts jautājums. Izdarīt principā var visu, bet katrs esam ar savu domu, pieeju, daži vairāk saskārušies ar praktisko pusi, daži ar likumiem. Tieši likumi ir visai sarežģīta joma, daži iekrīt to bedrēs un grambās, apmaldās. Kā nu katrs kuru likumu iztulko. Labi, ka tagad mūsu pašvaldībā strādā jurists.

— Ir bijuši sarežģīti un reizē nozīmīgi jautājumi, kurus apspriežot deputātu domas ir dalījušās un pat mainījušās.

— Tā ir. Pie Kubalu skolas–muzeja projekta vēstures vairs negribētu atgriezties. Pieļauju, ka arī es visu līdz galam neizpratu un kaut ko neesmu pareizi sapratis. Bet tā ir pagātne. Jādara viss, lai projekts normāli īstenotos, un rastos tas, kam tur jārodas.

Interesants ir jautājums par Tūrisma informācijas centru (TIC). Esmu paskatījies, kā pasaulē notiek līdzīgas lietas, un vairāk sliecos domāt, ka spēki jāapvieno, par to arī nobalsoju. Var jau būt, ka no malas varēja likties citādi, ka bija kas iebilstams. Varbūt kaut ko varēja citādi, iespējams, par maz esam vērtējuši. Vairāk arī gribētos zināt par SIA *Kolkasrags*. No otras puses, tur pašvaldībai ir īpašums, turklāt, kur vēl mūsu novadā apgrozās tik daudz ļaužu, ap 40 000 gadā? Jau pusi novirzot uz Dundagu, tas būtu ieguvums. Jā, varēja būt citādi risinājumi, bet Dundagas TIC neko neesam atņēmuši. Un Alanda Pūliņa ir gatava strādāt sasaistē ar

Jāni Dambīti.

Lemjot par iestādēm, palikām pie tā, ka jāveido atsevišķi Kultūras pils un atsevišķi Kubalu skola–muzejs, un jācer, ka tā būs labi. Es sapratu, ka nevajag ar varu savienot divas struktūrvienības, ja tās pašas to negrib. Deputātu darbā ir gadījies arī tā, ka pēc nolemtā šķitis — nebūs lāgā, tomēr beigās viss bijis normāli. Kā tagad būs tūrisma nozarē, nezinām, mēs jau ceram, ka labāk.

— Kas tieši tev deputāta darbā ir visgrūtākais?

— Noteikti juridiskie jautājumi. Diezgan bieži šķiet, ka nespēju iedziļināties. Pareizāk sakot, pietrūkst laika. Bieži vien paļaujos, ka citi kolēģi ir pietiekami izpētījuši. Reizēm parādās dažādas versijas, vienam izpratne bijusi tāda, otram citāda... Liela māksla ir atrast kompromisus. Savu reizi pastrīdamies. Ja nu kādreiz iznāk pateikt skaļāku vārdu, tad nevajadzētu to uztvert personiski. Lai kam jāiemācās distancēties, arī pašam.

Jāpiekrīt deputātes Tijas Liepas atziņai, ka pašvaldību dzirnavas maļ diezgan lēni. Piemēram, atkritumu jautājums Kolkā. Taisnība, mainījās izpilddirektors, bet problēma lēni virzās uz priekšu.

— Kā tu raksturotu savas komitejas darbu? Kas labi paveikts, kas ne tik labi?

— Visi atrisinātie jautājumi ir labi paveikti. Ir ikdienas jautājumi, ir tādi, kas ir vēl tālākās iecerēs, ir sarežģītāki. Tāds darbs.

— Vairāki jūsu priekšvēlēšanu programmas jautājumi neapšaubāmi ir atrisināti. Bet šo to gribētu pavaicāt. Pirmkārt, par sportu. Tas tevi pašu interesē kā iedzīvotāju, kā kolektīva vadītāju. Tomēr šī joma šķiet panīkususi. Programmā jūs esat minējuši atbalstu štata vietas izveidei sporta un jauniešu brīvā laika organizēšanā.

— Jā, piekritu, ka vajadzētu būt labāk, bet naudas ir tik, cik ir. Arī man 4000 latu sportam gadā šķiet pamaz. Pats spēļu hokeju, skatos — Talsu kristīgajā skolā ir kāds vīrs, kas aizrauj bērnus un jauniešus. Vajadzīgs entuziasts! Ielikt kādu tikai ķeksiša pēc nav jēgas. Kamēr nespējam nonākt līdz sporta organizatoram, kas spēj šīs lietas sakārtot... Mēs te uz vietas pat nevaram izspriest, kā ziemā uzliet ledu, divi cilvēki nespēj vienoties. Vai tur būtu novada priekšniecībai jāiet skaidrot?

— Tātad tas nav tikai naudas jautājums?

— Tas nav pilnībā izrunāts. Samērā nesen darbojās sporta konsultatīvā padome, kas tomēr ko darīja lietas labad.. Pašlaik tas... ne nu palaists vējā, bet nav aktivizēts. Protams, jebkurā darbā vajadzētu cilvēku ar interesi. Tāpat bija jādara citi svarīgi darbi, jāveido Saimnieciskais dienests un citi. No otras puses, jauniešiem ir jādarbojas, hokejā un daudz citos sporta veidos, un aizrautīgi vadītāji ir vajadzīgi.

— Tu runāji par apvienošanas tūrisma un kultūras nozarē, bet arī sportā tas ir svarīgi, raugoties no divu pagastu viedokļa.

— Piekritu, arī tur ir problēma. Tas ir vēl viens arguments par labu atsevišķam darbiniekam, kas plānotu un pārrēdzētu pasākumus, lai tie nedublētos.

— Programmā solīta arī aktīva iesaistīšanās Kolkas sporta halles celtniecības pabeigšanā.

— Iespējas ir tādas, kādas tās ir, bet to visu laiku paturu redzes lokā.

— Par citu tēmu. Programmā solīts veicināt jaunu lauku saimniecību izveidi.

— Tā bija pirms diviem gadiem, tagad stāvoklis ir mainījies, ir krīze, un pašlaik te grūti ko darīt. Varbūt nākotnē apstākļi uzlabosies.

— Kā veicies piesaistīt «Eiropas fondu līdzekļus, izstrādājot projektu modernas

katlumājas celtniecībai»?

— Tas visu laiku ir aktuāli, bet pašlaik nav iespēju to īstenot.

— Kā sekmējies stiprināt zvejniecību? Programmā solīts atbalstīt ilgtspējīgu piekrastes zvejniecību visos novada ciemos un panākt, ka vietējie zvejnieki iegūst mājražotāju statusu. Un kā veicies ar zaļā tirdziņa izveidi Dundagā un Kolkā?

— Arī es esmu balsojis, lai būtu iespēja tirgoties, lai neliktu šķēršļus mājražotājiem. Mana nostāja ir, ka nedrīkstam likt maksāt par reklāmas plakātiem. Savukārt tirgus vienmēr ir tad, ja ir cilvēku interese un pirkatspēja. Mūsu uzdevums ir darīt visu, lai nebūtu birokrātisko šķēršļu.

— Programmā minēts arī tik svarīgs punkts kā konstruktīva pieeja bezdarbnieku skaita samazināšanai un apņemšanās strādāt, lai radītu jaunas darbavietas.

— Krīze diemžēl nav beigusies. Skumji, ka jaunieši, skolu beidzēji, jau ir ieprogrammēti atstāt Latviju. Pienāimnieku lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajai sabiedrībai *Dundaga* ir atvērti jauni veikali Latvijā, pēdējā gadā esam radījuši 3–4 jaunas darbavietas.

— Vai cilvēki nāk pie tevis deputāta pieņemšanas laikā?

— Nenāk. Jautā gan, bet citās vietās.

— Labi, ko vaicā uz ielas stūra? Tu esi novadā pazīstams ražotnes vadītājs, nu jau arī pieredzējis tautas kalps.

— Piemēram, ir jautājuši par *Kurzemīti*.

— Ko tu skaidro?

— Par bērnudārzu.... Ko tur daudz var skaidrot? To pašu, ko sēdēs esam runājuši un lēmuši. Vēl par bērnudārzu esmu domājis — jā, varbūt tur algas ir par mazu, tam varētu piekrist. Bet joprojām ir krīze, visu laiku konsolidējam kopējo pašvaldības budžetu. Nebiju arī īsti sapratis jauno vērtēšanas sistēmu, domāju, ka vērtējam pilnīgi visus darbiniekus, bet pedagogus laikam vērtē drusku citādi. Acīmredzot kaut ko biju palaidis garām. Vēl jāpiebilst, ka visai bieži sabiedrība vēlas uzzināt to, par ko nemaz neesam lēmuši. Te izpaužas tāds ka baumu līmenis — jūs, deputāti, to un to izdarījāt. Bet nekas tāds nav bijis! Piemēram, prasa, kas vadīs kapličas mašīnu. Bet mēs tādu jautājumu neesam apsprieduši!

— Varbūt deputātiem jābūt aktīvākiem, un, līdzko jūt, ka gaisā virmo kaut kas patiesi svarīgs, tā pašiem jāierosina jautājums, jāiekļauj darba kārtībā? Iedzīvotāji nav pārāk rosīgi, bet tas nenozīmē, ka tēmu nav vispār.

— Jā, piekritu, ka tā varētu, bet ikdienas darbs paņem ļoti daudz laika. Visai bieži sāku strādāt četros naktī un uz domes sēdi ierodos, jau nostrādājis krietnu darba laiku.

— Vai arī izmantot vietējo presi svarīgu jautājumu skaidrošanai vai apspriešanai.

— Arī tam varētu piekrist, bet atkal jāteic — ikdienas darbs paņem laiku un spēkus. Un komiteju sēdes pēdējā laikā ievelkas diezgan ilgi.

— Tu minēji vairāk tehniskās jomas, kur vajag uzlabojumu, — elektroapgāde, ceļi. Bet no nemateriālās jomas?

— Tūrisma, es ceru, pēc mūsu lēmuma spēki apvienosies, līdzīgi vajadzētu vienoties kultūras dzīvei visā novada. Ir labāk, nekā bija sākumā, lēnām jau saplūst.

— Nopietns jautājums ir par tautas nama likteni.

— Tiešām sāpīgs. Man jau ļoti negribētos, ka nams pazustu no zemes vīrsas. Arī pienotava tur savus vakarus rīkojusi. Kā īsti darīt, es pat nezinu. Grūti bija izlemt. Atstāt, kā ir, sagrūšanai, arī nebūtu pareizi. Iespējams, ka pārdot ir pareizāk. Kā tur izskatīsies, man grūti pateikt. Bet lēmuši esam pārdot. Žēl, ka tā bija jālemj. Mani vēl māk šaubas, vai tik liela nauda būtu jāiegulda namā, kā sprieda... Nemāku tik precīzi pateikt.

— Vai par vidusskolas ēdināšanu nav jautājuši?

— Ir. Man nav īsti skaidrs, kā leīšu uzņēmums tika iekšā. Varbūt kādās sēdēs neesmu bijis, neesmu piefiksējis. Ir tā kā žēl, ka paši tur neuzņēmāties saimniekot. Ir dažādas versijas, kā ienāca leiši, man tas nav īsti pieņemams. Bet līgums ir noslēgts, ko tur vairs

pārmest. Kad sākās runas, kā tur ēdina, aizgāju paēst, iepriekš nepiesakoties. Neteiktu, ka ēdiens būtu galīgi neēdams. Varbūt tur bija rīvēšanās, kamēr viens otru pieņēma. Ceru, ka ar laiku tas daudz maz sakārtosies.

— Kā vērtē budžetu, kas vēl ir gana jauns? Kā tas izskatās no taupības, no attīstības viedokļa?

— Tas, ka to pieņemām drusku ar deficītu, nav īsti pareizi. Jā, saprotu, ka grūti bija citādi. Kopumā izstrādes gaitai jābūt tādai: izpilddirektors ar struktūrvienību vadītājiem izrunā, deputātiem jāskatās tikai lielās lietas. Iegrimt katrā sīkumā nebūtu pareizi, tas nu lai paliek izpildvaras ziņā.

Algas esam daudz maz vienādojuši. Izglītībai tērējam daudz, arī kultūrai. Tas labi, bet par maz atstājam attīstībai. Kā tur izgrozīties? Varbūt par projektiem jādoma. Kopumā jau esam pieņēmuši normālu budžetu. Vienmēr būs kādi neapmierinātie.

— Vai avīzi palasi?

— Lielāko daļu noteikti. Cenšos izlasīt visu, izņemot Līvu lappusi. Lībiešu valodu nezinu... Avīze mums ir vajadzīga, viss ir kartībā. Patīk vēstures izpēte. Varbūt vairāk un biežāk jāskaidro daži jautājumi, kā Dundagas apkures problēmas. Jā, par to arī iedzīvotāji jautā.

— Tagad tu vari arī ar avīzes starpniecību to izskaidrot.

— Iedzīvotāji vaicā, kā lai pašvaldība viņiem palīdz. Skaidroju: ja ir mazuļi, tad lai iet uz Sociālo dienestu un jautā, vai pieņākas malka vai kas cits. Bet iedzīvotājiem jāsaprot, ka pašvaldība neatrisinās apkuri. Jā, daudzdzīvokļu mājās ir sarežģīti vienoties par apsaimniekošanu, bet jāvienojas vien ir. Tagad pašvaldībā strādā jurists, jāiet pie viņa, lai palīdz nokārtot biedrību jautājumu. Varbūt vajadzīga pilnīgi cita apkure, varbūt jāpāriet uz granulām, vai šķeldu. Tas ir sarežģīts jautājums. Bet iniciatīva jāuzņemas pašiem un visās jomās. To arī novēlu.

Alnis Auziņš

Sociālajā dienestā

Dundagas Sociālais dienests uzsācis sadarbību ar Gotlandes pilsētu Hemsli.

10. III Dundagā ieradās gotlandieši Laila un Oskars Pētersoni, kas interesējās par sociālo pakalpojumu sniedzējiem novadā, lai no-skaidrotu, kas kurā vietā vajadzīgs. Viņi īsajā laikā paspēja paciemoties SIA *Veselības aprūpes centrā* un bērnu dienas centrā *Mājas*.

Sociālā dienesta darbinieces Pētersonu pāri aizveda ekskursijā uz Pāces vilnas cehu, kas ciemiņiem ļoti patika un ko viņi atzinīgi novērtēja. Īpaši tas viesus interesēja arī tāpēc, ka Gotlandē audzē aitas.

Laila un Oskars Pētersoni nebija atbraukuši tukšām rokām. Viņi no Gotlandes bija atveduši lielu furgonu ar dažādām lietotām mantām, ko Sociālā dienesta darbinieces aši vien izdalīja trūcīgajiem un maznodrošinātajiem Dundagas novada iedzīvotājiem.

Diāna Siliņa

Dundagas seriāls

AR MĀCĪTĀJA ACĪM

Turpinājums. Sākumu sk. 3. (108.) numurā.

Šoreiz manuskripta autora pavisam nedaudz ieskicēti trīs mācītāji pēc Augusta Brieža, divi no tiem kalpojuši Dundagā jau pēc paša Dekšenieka. Vēstījumu papildinām ar to laiku aculiecinieku atmiņām (kursīvā).

Pēc mācītāja Brieža nāves uz Dundagu pārnāk no Zemgales — Augstkalnes draudzes mācītājs **Voldemārs Dekšenieks**. Dzimis 1910. gada 30. augustā Rīgā, ordinēts 1937. gada 31. janvārī, rīdzinieks, beidzis Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultāti, *fil. Livonicus*.

1951. gada jūnijā draudzes padomes sēdē vienbalsīgi ievēlēts par Dundagas mācītāju. Dzīvokļa trūkuma dēļ veselu gadu kalpo Dundagā, braucot no Augstkalnes caur Jelgavu, Rīgu, līdz beidzot 1952. gada februārī pārnāk uz pastāvīgu dzīvi Dundagā. 1957. gadā atstāj Dundagas draudzi, pāriedams pēc rotācijas uz Sakasleju.

Nākamais mācītājs **Jānis Melbārdis**

Betānus, beidzis LU Teoloģijas fakultāti, sakarā ar komjauniešu provokāciju teātrī piedzīvo lielas nepatīkšanas un tam jāatstāj līdzšinējā darba un dzīves vieta Saldus pilsētas II draudzē, atrod patvērumu vakantajā Dundagas draudzē. Melbārdis kalpo Dundagā (1957–1966), kad aiziet uz Rīgu — Trīsvienības baznīcu Sarkandaugavā. Melbārža laikā izremontēta lielā Dundagas baznīca, izvests kaut cik ārējais, bet galvenais — iekšējais re-

• **Voldemāra Frišenfelda izvadišana pensijā Dundagas baznīcā.**

Foto no Dundagas ev. luteriskās draudzes albuma

monts, restaurēti sienu un griestu krāsojumi. Draudze ir atsaucīga pret jauno mācītāju, visi lielie valsts nodokļi par baznīcu nokārtoti. Miris 1968. gada decembrī Rīgā, apbedīts Rīgas Meža kapos līdzās daudziem amata brāļiem.

Maija Krūmiņa (Kronberga) par Jāni Melbārdi

Piecdesmito gadu beigās [20.gs.] Valpenē ap Ziemassvētkiem bija kāzas. Mācītājs Melbārdis kāzu namā vakarā salaulāja jauno pāri. Kāzās biju arī es. Mācītājs Melbārdis arī mīlēja iedzert. Nākamajā dienā vienās kamanās brauc kučieris, mācītājs un toreizējais kolhoza priekšsēdētājs, kas pirms neilga laika bija atsūtīts no Rīgas, no kompartijas celt vietējo kolhozu, — visi kunga dūšā. Kučieris saka priekšsēdētājam, rāidāms uz mācītāju: «Re, tas ir mūsu gans!» Priekšsēdētājs saprot pa savam, nodomādams, ka tas ir kolhoza aitū gans. Šo gadījumu man stāstīja tēvs.

Pēc Melbārža Dundagu savā apkalpošanā ņem vietējais ģipkiniets mācītājs **Voldemārs Frišenfelds**.

Dzimis 1902. gada 13. septembrī, ordinēts 1938. gada 6. jūnijā Rīgā, beidzis LU Teoloģijas fakultāti, *fil. Academicus*, paliekot savās līdzšinējās draudzēs Ārlavā un dzīvojot Valdemārpilī.

Pastorāts

Senāk mācītāja dzīves vieta bijusi netālu no Anstrupes kapiem, tagadējā Vecmuižā,

bet tagadējā mācītājmuiža bijusi sena medību pils. Andrejs Upīts [vēsturiskajā romānā] *Pirmā nakts* apraksta Dundagas mācītājmuižu kā medību pili. Barons spiedis jau sen mācītājus pāriet uz šo medību pili, jo Vecmuižā labāka zeme, bet mācītāji liegušies iet, teikdami: «Mēs uz to m. māju neiesim!» Pirmais mācītājs, kuru tomēr barons piespiedis pārcelties, bijis Bankavs (1711–1725). Pastorāts atrodas 1 km no baznīcas pašā lielceļa malā,

• **Voldemārs Frišenfelds ordinācijas dienā 1938. gada 6. jūnijā.** *Foto no Austras Birzgales albuma*

Mācītājs Briedis reiz sacīja: «Vai nevarēja kara laikā šo drūmo ēku sagraut, mācītājs būtu ticis pie labāka dzīvokļa, jo es te, mitrajos mūros dzīvodams, esmu dabūjis tuberkulozi».

Kad pēckara laikā pastorātā iekārtoja invalīdu nama palīgsaimniecību, mācītāju spieda iziet, bet tas ilgi negāja, jo patiesībā nebija, kur dzīvot. Tad kādu dienu ieradās krāsotāji un mūrnieki un sāka remontu. Nu mācītājs bija spiests aizvērties uz 3 km attālu būdu, kur arī nodzīvoja sava mūža pēdējās dienas un mira, atstājot atraidni ar maziem bērniem.

(Turpinājums nākamajā numurā.)

• **Jānis Melbārdis.**

Foto no Dundagas ev. luteriskās draudzes albuma

• **Dundagas mācītājmuiža tieši pirms simt gadiem.**

Foto no Kubalu skolas-muzeja krājumiem

Marta mozaīka

Mēs tikāmies martā ... Kolkas tautas namu pāršalc Māra Podiņa dziedātā dziesma, un izkūst viss februāra ledus. *Ar mīlestības pinekļiem* novada dziedošie talanti sapin dziesmās izpildītājus un klausītājus, tautu un tās priekšstāvjus, kolceniekus un dundadzniekus, lielus un mazus. Tiek šķetināti mīlestības pinekļi atbilstoši vecumam — no romantikas smilšu kastē līdz jaunības kaislībām, kur *Amoram* ir *Superstara* veidols un seksuāli ir pat čiekuri, brieduma gadu piedzīvojumu meklējumiem, kad «mīlēt tik vienu vien nav vērts, nav vērts» un *Trīs vītušo rožu* un tikpat daudz runču smeldzi par aizgājušo jaunību, kas nenāks atpakaļ.

Pirms nu jau gandrīz diviem gadiem saprecinātie — Dundagas un Kolkas pagasts — kopdzīves sākuma romantiku jau pārdzīvojuši un sāk skatīties nākotnē caur racionālisma prizmu, proti, laulības rezultātā dibinātā institūcija, Dundagas novads, nolēmis izstrādāt kopīgu programmu savai nākotnei. Reiz

jau tāda apņemšanās bijusi, vēstī ieraksts domes sēdes protokolā pašā kopdzīves sākumā, bet ko tik jaunībā nesastrādā. Tagad apņemšanās izskatās nopietna, jo uzdevuma veikšanai talkā aicina iedzīvotājus. Novada rakstu deķīti ar katrai nozarei — kultūrai, izglītībai, veselības un sociālai aprūpei, uzņēmējdarbībai, infrastruktūrai, dabas videi un atpūtai atvēlēto gabaliņu — audīsim kopā!

Pa starpu tiek dalīts, savienots un pārstrukturēts. Var teikt, ka nav jau vairs nevienas valsts vai pašvaldību institūcijas, kas nebūtu piedzīvojusi kādu no šīm matemātiskajām darbībām, kuras brīžiem veic pavisam, un summā, kaut arī tā matemātiski pareiza, sīnēģija jeb jaunais, papildieguvums, neatspoguļojas. Bet iekavās ielikti cilvēki ar saviem centieniem, ideāliem un ticību.

Mīlestības trakums novada ļaužu sirdīs, vēss pragmatisms krēslos sēdošo prātos un neapturami dzīvības procesi dabā virza uz priekšu pasauli un mūsu dzīvi. Esmu dzērusi šogad pirmās kļavu sulas. Pavasaris ir sācies!

Dženeta Marinska

• **Romantika smilšu kastē... Imanta Kalniņa Smilšu rausi Kolkas tautas namā dzied Rebeka Kostanda un Kārlis Runcis.** *Ineses Dāvidsones foto*

Līvõ āiga • Līvu laiks

Tēriņš!

Šī mēneša *Līvu laiks* iezīmē šogad gaidāmos notikumus. Ir ievēlēta Ventspils grupas jaunā valde, veiksmi viņiem darbā! Ir izplānota dalība *Lībiešu valodas un kultūras gadā*, par ko vairāk lasiet intervijā ar Līvu savienības Rīgas grupas vadītāju Julgī Stalti. Teju jau

beigusies tautas skaitīšana, kuras rezultātus vismaz es gaidu ar nepacietību.

Neesiet kūtri, lasiet, klausieties, piedalieties notikumos un par to pastāstiet *Līvu laikam*. Rakstiet uz manu e-pastu vai sūtiet vēstules Līvu fondam vai Līvu savienībai.

Linda Zonne, linda.zonne@gmail.com

Ventspils lībiešu kopsapulce Vānta līvlizt kubbōtulmi

27. II Ventspilī Līvu savienības Ventspils nodaļas kopsapulcē atskatījās uz paveikto, pārvēlēja priekšsēdētāju un valdi, kā arī iesvētīja lībiešu karogu, ko Līvu savienības Ventspils nodaļa saņēma dāvanā no Līvu fonda. Kopsapulcē piedalījās 35 Ventspils nodaļas biedri. Kopā Ventspils nodaļā pašlaik ir 67 biedri, kas šo nodaļu padara par vislielāko visā Līvu savienībā.

Kopsapulces sākumā Ventspils un Miķeltorņa evaņģēliski luteriskās draudzes mācītājs Āris Kronbergs iesvētīja līvu karogu. Svinīgajā brīdī karoga turētāji nebija izraudzīti nejauši. Ilmārs Geige bija pirmais Ventspils

ju Ausmu Ernestovsku un Ilmāru Geigi, kas patlaban ir Līvu savienības priekšsēdētāja vietnieks. Dāvis Stalts neslēpa gandarījumu, ka Līvu savienības valde, kurā pārstāvēti divi ventspilnieki, ir saliedēta un stipra kā nekad agrāk, un novēlēja Ventspils nodaļai turpināt būt tikpat aktīviem kā līdz šim.

Ventspils nodaļas priekšsēdētāja amatam izvirzīja Ausmu Ernestovsku un arī vienbalsīgi atkārtoti ievēlēja par priekšsēdētāju. Jāpiebilst, ka viņa šo amatu ieņēmusi jau 12 gadus pēc kārtas. Nu kārta vēl diviem! Tāpat vienbalsīgi ievēlēja nodaļas valdi — Ritmu Stūri, Ilmāru Geigi, Gunāru Liepājnieku, Lie-

• Mācītājs Āris Kronbergs, Dana Bušmane, Imants Kāpbergs, Ilmārs Geige un Daiva Bazilēviča.
• Izā Āris Kronbergs, Dana Bušmane, Imants Kāpbergs, Ilmārs Geige ja Daiva Bazilēviča.

nodaļas vadītājs pēc Latvijas valsts neatkarības atgūšanas, Dana Bušmane ir nodaļas jaunākā biedre, Daiva Bazilēviča pārstāv nodaļas vidējo paaudzi, savukārt Imants Kāpbergs ir lībiešu ķēniņa mazdēls. Karogu mas-tā uzvilka, skanot lībiešu himnai *Min Izāmō* un Latvijas valsts himnai *Dievs, svētī Latviju!*.

Sapulcē piedalījās arī Līvu savienības valdes priekšsēdētājs Dāvis Stalts. Viņš uzrunā ventspilniekiem īpaši uzsvēra, ka Ventspils nodaļa kopā ar Kolkas nodaļu pašlaik ir aktīvākās Līvu savienībā. Tāpat atzinīgi novērtēja labo sadarbību ar ilggadējo nodaļas vadītā-

ni Ģērmani, Māru Vīgerti, Mirdzu Vītoltbergu, Faniju Fridrihsoni, Daivu Bazilēviču, Diānu Grīnfeldi un Ventu Priedoliņu.

Sveica arī iepriekšējā gada jubilārus apaļajās un pusapaļajās jubilejās un pieminēja aizgājušos. Klātesošie runāja par šogad veicamo un iecerēto, bet kopsapulce noslēdzās neformālā gaisotnē ar lībiešu dziesmām, dejām un rotaļām.

Vents Priedoliņš, Līvu savienības Ventspils nodaļas valdes loceklis, tālrunis 29277608, e-pasts: priedolins.vents@inbox.lv

Līvu savienība par tautas skaitīšanu Līvōd it il rovs luggimi

Marta sākumā, kad aizsākās tautas skaitīšana, lielākā lībiešu organizācija Līvu savienība nāca klajā ar aicinājumu visiem lībiešiem tautas skaitīšanā atzīt savu tautību. Lai cik objektīvi vai neobjektīvi būs tautas skaitīšanas rezultāti, tie tomēr dos kaut kādu iespēju atbildēt uz mūžam uzdoto jautājumu: «Cik tad ir to lībiešu?» Ja nu kāds vēl nav saskaitīts, iespējams, šis aicinājums domāts tieši jums!

Līvu savienība kā lielākā vēsturiskā lībiešu organizācija aicina visus, kas jūt piederību līvu (lībiešu) tautai, to aktīvi apliecināt šā gada tautas skaitīšanā, aizpildot tautas skaitīšanas anketas.

«Šī ir unikāla iespēja iegūt kaut cik objektīvus datus par to cilvēku skaitu, kas sevi iz-

jūt kā lībiešus. Te nav svarīgi, cik procentuāli *tīrs lībietis* tu esi, kā arī, vai tev ir, vai nav pašē šāds tautības ieraksts, bet gan tas, kā tu pats sevi izjūti. Aicinu ikvienu lībieti nekautrēties pašam no sevis un savas tautības uzsvēršanas», saka Līvu savienības valdes priekšsēdētājs Dāvis Stalts.

Pēdējā tautas skaitīšana uzrādījusi, ka Latvijā dzīvo 176 līvi, taču pašlaik aktīvais cilvēku kopums, kas darbojas trīs lībiešu sabiedriskajās organizācijās, ir vairāk nekā 300 lībiešu un to pēcteču.

Līvu savienība

Saziņai: Dāvis Stalts, Līvu savienības valdes priekšsēdētājs, davis.stalts@inbox.lv, Līvu savienības juridiskā adrese: Miesnieku iela 12, Rīga, LV-1050.

Saruna ar Julgī Stalti Rōk Julgīks Staltōks

— **Pērnā gada beigās Lībiešu Kultūras centrs (LKS) izsludināja *Lībiešu valodas un kultūras gadu*, kurā nu iesaistījusies arī Līvu savienība (LS) un Līvu fonds (LF). Tu biji Saeimā runāt par gada norisi. Kā tur klājās un kāds ir sarunu rezultāts?**

— Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju iepazīstināju ar izsludinātā gada norisi. Šajā sēdē pārstāvēju LS un paudu mūsu viedokli. Līdztekus zinātniskajam gadam un skaistajām iecerēm stāstīju par LS praktiskajiem centieniem mūsu tautas labā, nometnēm, svētkiem, valodas kursiem, tautas pārstāvniecību, tā cenšoties iezīmēt galvenās abu organizāciju darbības atšķirības: viena pārstāv tikai zinātnes intereses, otra cenšas radīt un izglītēt sabiedrību, lai grāmatām būtu lasītāji, konferencēm — apmeklētāji. Valts Ernštreits iepazīstināja ar gada iecerēm, ieteica svarīgas idejas par līvu valodas komisijas izveidi un citiem politiska rakstura jautājumiem. Līvu sakarā uz šo sapulci bija aicināti arī Izglītības un zinātnes ministrijas, Kultūras ministrijas un Latviešu valodas institūta pārstāvji. Katrs pauda savu stāvokļa novērtējumu un idejiski atbalstīja gada norises. Gan komisijas, gan ministriju pārstāvji atzina — V. Ernštreita norāde, ka līvu jautājumi nu nonākuši pareizajā ministrijā — Kultūras ministrijā — un nebūtu vērtējami tikai kā integrācijas sadaļa, bet gan kā nemateriālās kultūras mantojums, — ir būtiska, tāpēc arī nopietni risināms jautājums. Diskusijās jautājumi gan vairāk skāra tieši LS darbību.

— **LKS savu lomu pasākumā smalki aprakstījuši portālā *livones.lv*, pastāsti, kāda būtu LS un LF loma valodas un kultūras gadā?**

— LS ir noslēgusi sadarbības līgumu ar LF par saimnieciskās darbības īstenošanu, līdz ar to abas organizācijas ir cieši saistītas ikkatrā norisē. Nosaukšu vien dažus no šogad plānotajiem pasākumiem: Līvu Lielā diena Rīgā; dalība Muzeju nakts pasākumos Līvu muzejos; Ropažu — Rodenpois Lieldienas un ripas sišanas čempionāts; dalība Liepājas Līvas tirgus un mūzikas festivāla *Liiv riek* (līvu ceļš) veidošanā un norisē; Līvu, setu, hāniešu sporta spēles; Līvu vasaras augstskola; Līvu – sāmu informatīvā materiāla izdošana; Līvu bērnu grāmatu izdošana; Līvu bērnu un jauniešu vasaras nometnes; Līvu svētki Mazirbē; Līvu diena Turaidā; Ugunsdienu Metsepoles līvu centrā; seno līvu amatu prasmju kursi; tautastērpa gatavošanas semināri; Līvu valodas kursi 5 vietās Latvijā; Ventspils Līvu kultūras dienas; Vecgada pavadīšana Mazirbē.

— **Ko šis gads nozīmē lībiešiem, visiem, kas interesējas par lībiešiem, un kā interesei tajā var iesaistīties?**

— Priecāsimies par ikkatru, kas rod gudrību atrast savu identitāti, par katru, kas vēlēšies sevi izglītēt un piedalīties kādā mūsu rīkotajā pasākumā, un cerēsim kopīgi veidot vidi, kurā popularizēt arī mūsu zinātnieku darbus.

— **Valodas un kultūras gads, valodas pē-**

tīšana, valodas mācības... Izklausās tomēr diezgan zinātniski. Kā tev šķiet, vai šis gads varētu pozitīvi ietekmēt centienus ieviest lībiešu valodu sadzīvē? Vai, tavuprāt, tas vispār ir iespējams un vajadzīgs?

— Līvu valoda un kultūra ir latviešu valodas un kultūras pamatsastāvdaļa. Var jokot, ka latvietis ir baltu valodā runājošs līvs, un tas nebūs gluži aplami teikts. Arī pirmās zilbes uzsvars latviešu valodā, māšu kults, sen-

Foto no J. Staltes personīgā albuma portālā draugiem.lv

ču kults, daudz tradīciju un pasaules uzskatu ir somugru kultūras mantojums. Tādējādi mēs esam veikuši evolūcijas nākamo posmu — spējuši vienlaikus saglabāt kaut ko no senā līdzās jau pastāvošam jaunajam. Vis-svarīgākais ir apjaust to, kādas ir mūsu patiesās vērtības un mūsu zināšanu nozīmīgums pasaules mēroga globalizācijas laikmetā. Pasaulē ir vairāki gadījumi, kad pat pilnībā iznikusi valoda atgriežas dzīvē. Tā ir vērtība, un tikai muļķi var atteikties no vērtībām tāpēc, ka vienā vai otrā veidā tas ir vienkāršāk. Svarīgi ir apzināties līvu elitārismu Latvijas apstākļos. Svarīgi ir vēlēties zināt valodu, kurā runā šīs zemes gari un dievi.

— **Tu pati bērnībā lībiešu valodu mācījies no vectēva, arī pasē tev ierakstīts «lībiete». Tomēr reti kuram lībietim ir šāda, jāsaka, bagāža. Līvu Jaungadā Mazirbē, kur tu arī piedalījies, akcijā aicināja lībiešus pieteikties nomainīt pases ierakstu no «latvietis» uz «lībietis». Ko tu par to domā? Un vai cilvēkiem, kuriem pasē rakstīts «lībietis», būtu arī jārunā lībiski?**

— Ar kaut ko ir jāsāk. Katram ejams savs ceļš. Tas ir vientuļnieka ceļš, sevis izzināšanas ceļš līdz kultūras un valodas mantojumam. Citam tas var sākties ar ierakstu pasē, citam ar valodas mācībām, citam ar savas dzimtas sakņu izpēti, cits iemīlas, cits izdejo, dzied, dzejo. Pašlaik ir grūti pārmest lielāku vai mazāku valodas lietojumu, jo diemžēl pagaidām nav tādas vides, kurā to vienkārši lietot. Tāpat valodai tiek liktas autoritātes, gramatikas likumi, jaunvārdi veidoti Igaunijā bez piesaistes cilvēkiem, kam tas reāli būtu jāzina un jālieto. Dažreiz šķiet, ka zinātne cenšas līvus izdzēst no eksistences lappusēm, jo mirušu tautu pētīt ir vieglāk, jo pārrakstīt kļūdainas lietas ir sarežģītāk, jo vieglāk ir stāstīt — viņi izmira 12. gadsimtā. Bet tas ir atkarīgs arī no mums pašiem, vai būsīm somugriski kautri, vai ļausim paši savā zemē sevi iznīcināt.

Sarunājās Linda Zonne

Vastūks (02.2011.): Īrgandōksōs attō 300 ounōzōd (3 · 2 · 50 = 300).

Atbilde (02.2011.): Sākumā ir 300 asaru (3 · 2 · 50 = 300).

Sēru vēsts

Mūžībā aizgājuši divi lībieši: Valmierā mākslinieks Māris Jursons un Zviedrijā Emīlija Freiberga (dzimusi Stalte). Visdziļākā līdzjūtība radiniekiem.

Raibs kā dzeņa vēders

Pensionāru balle Kolkā

Vecajā Kolkas klubā 19. III skanēja mūzika un dziesmas. Kolkas pagasta pensionāru apvienība *Sarma* svinēja dzimšanas dienu, — tā dibināta pirms 14 gadiem.

Ciemojās mūsu kūmas no Dundagas *Sen-dienām* un draugi no Rojas *Liedaga*. Labestīgi, sirsnīgi un laimīgi cilvēki izskatās jaunāki un skaistāki, jo mīļi vārdi, labas domas un skaistas jūtas ietekmē ne tikai pasauli ap mums, bet arī pašu fizisko ķermeni.

Mēs, kolcinieki, esam pateicīgi Dundagas novada priekšsēdētājam Aldonam Zumbergam un Kolkas pagasta pārvaldniekam Aldim Pinkenam par atsaucību, atbalstu un uzmanību, par laba vēlējumiem un dāvanām!

Mīļš paldies mūsu neaizstājamam Laimonim Zemelam, kurš jau daudzus gadus sniedz muzikālos pakalpojumus par samērīgu cenu un pazīst mūsu, pensionāru, vēlmes. Proti, skan gan nopietnas, gan jautras melodijas, pat traki uzrāvienī. Dažreiz nākas dzirdēt nožēlu, ka nav dzīvās mūzikas, taču, redzot pie aparatūras Laimoni, vienmēr esam droši, ka mūzika būs dzīva! Paldies Laimonītim!

Vissirsnīgākā pateicība kluba direktorei Inorai Sproģei par prasmi, degsmi un ieguldījām pūlēm, gatavojot ikkatru pasākumu. Vienmēr klubs ir saposts, lai apmeklētājiem rastos svētku noskaņa. Tas ir veiksmes stāsts, kam gribas līdzināties. Veiksme atrod tos, kas prot priecāties par dzīvi. Tās ir patiesas, īstas emocijas, kurām notici, atverot Kolkas kluba durvis. Tāpat mīļi un sirsnīgi pateicamies Kolkas zivju cehiem un to vadītājam Regīnai Rūmniecei un Tījai Liepai par atbalstu!

Pensionārus gadi ir stiprinājuši un mācījuši dzīves sajūtu, tāpēc gribam kopā būt, jo mūs vieno līdzīgās sajūtas un ilgas. Labi, ka viens otram esam, ka spējam cits citu pamudināt, aizraut un vienkārši esam līdzās. Cilvēka vecums dalās trīs posmos: jaunība, vidējais vecums un — «cik jūs labi izskatāties!» ...

Beneventa Ružāne

Par zaļu pat vēl zaļāks

Vecāku dienā

Par *Mazajā skolā* redzēto un piedzīvoto stāsta Sandija māmiņa Linda Mika un Tīnas un Marka vecmāmiņa Baiba Raudiņa.

L.M.: «Vēroju divas latviešu valodas stundas pie skolotājas Vēsmas Frišenfeldes. Interesants man likās viss. Skolotāja stundu vadīja ļoti atraktīvi. Bērni aktīvi piedalījās, visi gribēja atbildēt.

Izskatījās, ka 1. b klases skolēni ļoti labi lasa. Iespējams, te parādās datora pozitīvā ietekme. Mans dēls arī daudz sēž pie datora un jau pasen raksta elektroniskās vēstules, līdz ar to iemācījies labi lasīt.

Ar rakstīšanu gan iet grūtāk: bērniem pietrūkst uzmanības. Acis pa labi, pa kreisi — un kaut kas nojūk.

Pēc Sandija stāstītā esmu sapratusi, ka viņa audzinātāja Vēsmā ir ļoti jauka: daudz sarunājas ar skolēniem, apveltīta ar labu humora izjūtu. Tāda bija arī mana skolotāja Mārīte Kristapsons».

B.R.: «Tā kā man *Mazajā skolā* mācās četri

mazbērni, uz stundām paspēju tikai pie diviem. Vispirms apmeklēju skolotājas Jolantas Ģermanes audzināmo 1. a klasi, kur mācās mazmeita Tīna. Latviešu valodas stundas tēma bija par pavasari, skolotāja un bērni apsprieda, kādā secībā viss notiek, kad tuvojas pavasaris. Protams, vispirms nokūst sniegs... Skolēni lasīja par sniegpulkstenītēm un pūpoliem, katrs pa dzejoļu rindai. Vairākums lasīja pietiekami labi. Uzskatu, ka bērniem lasīt jāiemācās mājās, pirms vēl viņi atnākuši uz 1. klasi.

Vizuālās mākslas stundā tēma par pavasari turpinājās. Skolēni no dažādiem papīriem un vates pabeidza gatavot Lieldienu kompozīcijas, ko bija iesākuši iepriekšējā vizuālās mākslas stundā. Kad darbiņi bija pabeigti, no tiem izveidoja izstādi un bērni salīdzināja kompozīcijas, atzīdami, ka tā katram iznāku-

Kukaiņi un to draugi

14. III bērnodārza *Kurzemīte* piecgadīgo un sešgadīgo grupā *Pienenīte* ciemojās Rūta Abaja, iepazīstinot ar kukaiņu un to draugu aizraujošo pasauli.

Rūta, zinātniskā asistente Zooloģijas un dzīvnieku ekoloģijas katedrā un Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes maģistrantūras 1. kursa studente, rādot attēlus uz portatīvā datora ekrāna, bērniem saprotami pastāstīja, kas ir kukaiņi un kāds ir to dzīves cikls. Kukaiņu galvenās pazīmes ir šādas: tiem ir 6 kājas, gandrīz visiem ir spārni, ir posmots ķermenis, acis un specifiski maņu orgāni — taustekļi, ar ko visu kontrolē. Var sacīt, ka ar tiem kukaiņi saģaršo gaisu, saprot, kur meklēt barību vai partneri.

Ne visas radības, ko uzskatām par kukaiņiem, tādi ir, piemēram, ērces, māņskorpiņi, mitrenes, zirnekļi. Tos Rūta nosauca par kukaiņu draugiem. Viņa bērnus iepazīstināja arī ar 2011. gada kukaiņiem — skaisto ošu pļavraibeni, tauriņu, kas dzīvo vecos, skrajos ošu mežos, un šī gada bezmugurkaulnieku — gauskāji, kas uz sauszemes mēdz uzturēties sūnās, ir ļoti mazs un izskatās savdabīgs.

Bērni klausījās uzmanīgi un uzdeva visdažādākos jautājumus. Viņiem patika arī mazā kukaiņu etalonkolekcija un divi Madagaskaras šnācējprusaki, kas pastaigājās pa caurspīdīgu kastīti. Annijai Paulai tieši šie kukaiņi izraisīja vislielāko interesi, viņa

priecājās, ka drīkstējusi tos paglaudīt. Ernestam vislabāk patīk zirnekļi, Felicitai — kamenes, bet Laurai, kas vēlas kļūt par kukaiņu pētnieci, — taureņi. Viņa arī atzina, ka no Rūtas stāstījuma uzzinājusi, kā tauriņš attīstās no oļiņas, kļūdamas par kāpuru, un tikai tad pārtop par lidojošu skaistuli.

Pirms diendusas Rūta vēl nolasīja pasaku par skudrulaivu, kukaiņi, kura kāpurs bieži sastopams mūspuses kāpu smilšu laukumos. Smiltīs kāpurs rok bedrītes, lai tur sagūstītu skudras, ko pēc tam apēst. Kad tas ir pietiekami uzbarojies, skudrulaiva pārvēršas par lidojošu kukaiņi ar trausliem, caurspīdīgiem spārniem.

Nez kurus kukaiņus vai to draugus pēc tikšanās ar Rūtu sapņos redzēja bērni?

Diāna Siliņa

• *Madagaskaras prusaks*
R. Abajas zīmējums

Aicinām jauniešus!

4. VI Dundagā norisināsies Kurzemes Dziesmu diena. Aicinām jauniešus vecumā no 16 gadiem pieteikties par brīvprātīgajiem palīgiem!

Svētkos pulcēsies gandrīz 2000 cilvēku no visas Latvijas — koristi, dejotāji, pūtēju orķestru dalībnieki. Plaša programma paredzēta visu dienu. Tāpēc rīkotāji aicina talkā jauniešus, jo brīvprātīgo palīdzību vajadzēs gan pasākuma radošajai grupai, gan vieskollektīvu sagaidīšanai, gan dalībnieku un skatītāju koordinēšanai.

Brīvprātīgo darbs ļauj iepazīties ar jauniešiem cilvēkiem, piedaloties iegūsiat nenovērtējamu pieredzi, papildināsiat prasmes, veicināsiat karjeras izaugsmi, kā arī dosiet labumu savam novadam. Katrs jauniešs saņems pašvaldības izsniegtu apliecību par piedalīšanos!

Pasākuma norisei vajag ap 60–70 brīvprātīgo.

Lūdzam pieteikties Dundagas pilī pie Rutas Bērziņas (26148416) vai Dundagas vidusskolā pie skolotājas Ivetas Miltas.

Baiba Dūda, Dundagas Kultūras pils direktore

si atšķirīga. Ikviens bija devis ieguldījumu izstādes radīšanā un tagad varēja par to priecāties.

Skolotāja Jolanta visu laiku bija mīļa kā saulīte, nē, vairāk tomēr kā mamma.

2. a klasē mācās mazdēls Marks, tāpēc piedalījās viņa audzinātājas Maritas Čaunānes vadītajā latviešu valodas stundā. Tajā skolēni pētīja visu par kodu un lasīja pa daļām pasaku par visticīgu. Kad viena daļa bija izlasīta, skolēni mēģināja iztēloties, kas notiks tālāk. Bērni aktīvi iesaistījās darbā. Stunda izdevās interesanta.

Visspilgtāk atmiņā man palika skolotājas Birutas Kinčius matemātikas stunda, kurā atkārtoja reizināšanu un dalīšanu. Skolēni izpildīja dažādus uzdevumus, piedalījās prāta konkursos un spēlēs. Lai trenētu redzes atmiņu, viņiem ātri no sērkociņiem bija jāsaliek figūras. Skolotāja ir stingra, klasē valdīja laba disciplīna, visi sēdēja ar taisnām mugurām un izpildīja, kas darāms. Kad gribēja atbildēt, pacēla rokas.

Diena skolā pagāja brīnišķīgi. Stundas paskrēja, ka nozibēja vien. Likās — tikko sākusies, bet te jau skan zvans».

Diāna Siliņa

Vāksim atkritumus!

SIA *Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība «Piejūra»* aicina arī Dundagas novada izglītības iestādes līdz 5. V piedalīties gadskārtējā makulatūras, kartona un plastmasas (PET) pudeļu vākšanas konkursā *Mēs skolā šķirojam atkritumus*.

Aicinām skolas sadarboties, tā palīdzot atkritumiem nonākt tiem paredzētajā vietā — atkritumu poligonā *Janvāri*, kur tos sašķiro, lai nodotu pārstrādei. PET pudeles dabā nesadalās un piesārņo vidi gadiem, bet, savāktas vienkopus, tās kalpo par lielisku izejvielu jaunu plastmasas izejvielu ražošanai. Savukārt 1 tonna makulatūras ļauj saglabāt 14 kokus, kurus citādi nocirstu celulozes ieguvei.

Ar konkursa nolikumu var iepazīties uzņēmuma interneta vietnē www.piejuraatkritumi.lv.

Līdz 10. V konkursa rezultātus apkopos, un skolas, pirmo vietu ieguvējas, balvā saņems ekskursiju uz sadzīves atkritumu poligonu *Janvāri* un *Laumu* dabas parku.

Inga Priede, AAS «Piejūra» sabiedrisko attiecību speciāliste, tālrunis 29417255

Hokejisti Čehijā

No 17. līdz 20. III Čehijas pilsētā Žambergā ciemojās hokeja komanda *Dundaga*.

Tas noticis, pateicoties mūsu pienotavas sadraudzībai ar Čehu uzņēmēju Janu Dostalu.

Mūsu hokejistu vadītājs Raitis Kristiņš uzsvēra, ka brauciena mērķis bijis sadarbībā ar dažiem Dundagas un Čehu uzņēmējiem, kā arī Latvijas vēstniecību Čehijā ar laiku iegādāties ledus mašīnu Dundagas ledus laukumam. Viesos mūsējie no sirds izbaudīja Čehu viesmīlību. Raitim un Guntim Pīrītam bija pieņemšana pie Žambergas mēra. Protams, *Dundaga* spēlēja ar vietējo komandu, turklāt uzvarēja ar 3:2. Pēc tam draudzības sacīkstē Čehi un latvieši spēlēja jauktās komandās. Raitis arī saka paldies mūsu hokeja komandas atbalstītājiem: SIA *Autokada*, SIA *Dundagas meži*, *Ilats B*, SIA *Roluks* un novada domei.

Vairāk lasiet www.dundaga.lv un www.sportacentrs.com sadaļā *hokejs*.

Diāna Siliņa

Nekustamā īpašuma nodoklis

Novada dome pateicas apzinīgajiem zemju un ēku īpašniekiem, kas vienmēr laikus samaksā pašvaldībai nekustamā īpašuma nodokli! Nekustamā īpašuma nodokļa maksātājiem, kuri saņēmuši un vēl saņems nodokļa maksāšanas paziņojumus, kas sagatavoti, sākot ar 03.03.2011., pirmais nodokļa maksāšanas termiņš būs tikai 16.05.2011.

Raitis Sīrkels, nekustamā īpašuma nodokļa inspektors

Ar Dundagas novada Domes 24.02.2011. sēdes lēmumu Nr. 40 ir uzsākta detālplānojuma izstrāde Dundagas pagasta nekustamā īpašuma *Vecvagari* zemes vienībās Nr. 8850 009 00013 un Nr. 8850 009 00014. Par detālplānojuma izstrādes vadītāju apstiprināta Gunta Abaja. Detālplānojuma teritorijā plānots izvietot vēja enerģijas ražotnes. Rakstiskus priekšlikumus un ieteikumus detālplānojuma izstrādei iesniegt novada domes kanceleijā vai sūtīt uz pasta adresi Pils iela 5 – 1, Dundaga, LV 3270 līdz 30.07.2011.

Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas Re-kolekciju centrs Mazirbē meklē saimnieku. Tuvākās ziņas pa tālruni 29181600 (Edgars).

Vajadzīgs sargs ar mašīnu darbam Kolkas pagastā. Tālrunis 26194703.

Vjačeslavs Kuzjoma (1935)
Ainars Untenbergs (1961)

«Dundadznieks» Nr. 6 (111)
2011. gada martā.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Nauris Freimuts, Ģirts Kalnbirze, Velta Metene, Aivars Miška, Santa Namsone, Aldis Pinkens, Kristīne Savicka, Smaida Šnikvalde, Aiga Štrausa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauz redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 500 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize